

Päiväys
6.8.2026

1 (2)

Diaarinumero
715/03.04.04.04.23/2026

JULKINEN KUULUTUS

Luvan hakijan valitus ympäristölupapäätöksestä

Ympäristönsuojelulain 196 §:n mukaan Vaasan hallinto-oikeuden on annettava ympäristölupapäätöstä koskeva luvan hakijan valitus tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta. Kuulutus ja valitusasiakirjat on pidettävä verkkosivuilla vähintään 14 päivän ajan. Tieto kuulutuksesta on lisäksi julkaistava toiminnan vaikutusalueen kunnissa noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään.

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

6.8.2026

Valituksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Valituksen tiedoksisaantipäivä on 13.8.2026.

Asia

Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta on jättänyt Vaasan hallinto-oikeudelle valituksen Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan lupajaoston päätöksestä 6.5.2026 § 41 (ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukainen yhteislupa hiekka- ja soramaalajien ottamiseen ja murskaamiseen Lipiälän kylässä Vääränharjun sora-alueella kiinteistöllä 286-435-2-63, Kouvola). Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan lupajaosto on hylännyt hakemuksen.

Valitusasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja valitusasiakirja pidetään nähtävillä 6.8. – 3.9.2026 Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla (<https://www.tuomioistuimet.fi/tuomioistuimet/vaasan-hallinto-oikeus/yleistiedoksiannot-ja-julkiset-kuulutukset/hallinto-oikeuden-julkiset-kuulutukset/>). Hallinto-oikeuden verkkosivuilla valitus on ilman liitteitä. Tieto kuulutuksesta on julkaistava Kouvolan kaupungissa.

Hallintolain 62 b §:n mukaan julkisen kuulutuksen ja kuulutettavan asiakirjan tiedot julkaistaan, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Henkilötiedoista julkaistaan kuitenkin ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot.

Mahdollisuus vastineen antamiseen

Vaasan hallinto-oikeus varaa asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, tilaisuuden vastineen antamiseen. Mahdollinen vastine tulee toimittaa hallinto-oikeuteen **viimeistään 3.9.2026**. Viranomaisille varataan erikseen tilaisuus vastineen antamiseen.

Vastineeseen on merkittävä sen tekijän nimi, postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite. Vastineessa on ilmoitettava asian diaarinumero 715/2026.

Kiinteistön osaomistajaa pyydetään antamaan tieto kuulutuksesta myös kiinteistön mahdollisille muille omistajille ja haltijoille.

VAASAN HALLINTO-OIKEUS

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla:
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

11.06.2026

BX6316
5919/10.02/2025

VAASAN HALLINTO-OIKEUDELLE

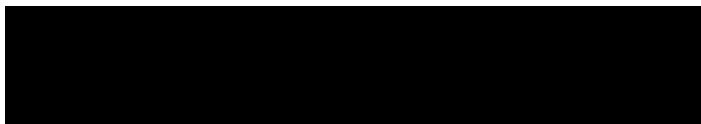
I VALITUKSEN ALAINEN PÄÄTÖS

Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan lupajaoston päätös 6.5.2026. Maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen käsittely, Puolustusvoimat, Karjalan Prikaati, kiinteistö 286-435-2-63. 9863/11.1.00.05/2025.

II PROSESSUALLISIA SEIKKOJA

Kouvolan kaupungin tekemä päätös maa-aineksen ja ympäristölupahakemuksen käsittelystä on annettu Puolustusvoimille tiedoksi 13.5.2025.

Yhteyshenkilö ja prosessiosoite:

Puhevallan käyttö perustuu puolustusvoimista annetun valtioneuvoston asetuksen (1319/2007) 27 §:ään.

Puolustusvoimien puhevallan käyttöön liittyvän toimivallan perusteella asiasta lausuu Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta.

III ASIAN TAUSTA

Puolustusvoimat/Karjalan Prikaati on tehnyt ympäristösuojelulain (527/2014) ja maa-aineslain (555/1981) mukaisen lupahakemuksen, joka koskee hiekka- ja soramaalajien ottoa ja murskausta Kouvolan kaupungin Lipiälän kylässä Vääräharjun sora-alueella kiinteistöllä 286-435-2-63. Ottamisalue sijaitsee kokonaisuudessaan Vekaranjärvellä

Karjalan prikaatin varuskunta-alueella Pahkajärven harjoitusalueella. Kiinteistön omistaa Suomen valtion ja sitä hallinnoi Metsähallitus.

Kyseessä on voimassa oleva maa-ainesten ottolupa. Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan lupajaosto on myöntänyt Puolustusvoimille/Karjalan prikaatille maa-aines- ja ympäristöluvan 14.12.2022 ko. kiinteistölle. Lupa on voimassa 21.12.2032 asti. Uutta lupaa on haettu siksi, että nykyisessä luvassa myönnetty maa-ainesmäärä on jo hyödynnetty ja nykyisen ottotason yläpuolella on havaittu kalliota. Uudessa luvassa ottoaluetta laajennettaisiin etelälounaaseen ja nyt on haettu lupaa kallion louhintaan ja louheen murskaukseen. Notto-rekisterin mukaan luvan voimassaolon aikana on otettu maa-aineksia 56806 k-m³.

Nyt maa-aineslupaa on haettu 90 000 k-m³ hiekka- ja soramaa-aineksen sekä kallion ottamiselle 10 vuoden aikana.

Puolustusvoimien liitteenä 2 oleva hakemus sisältää maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen, joka toimii samalla maa-ainesten ottamissuunnitelmana. Hakemuksen liitteenä ovat maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyhakemus, kiinteistörekisterin karttaote 6.2.2025, kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma, maanomistajan suostumus, kohdekiinteistöjen ja naapurikiinteistöjen omistajien yhteystiedot sekä nyky- ja lopputilanteiden suunnitelmakartat (1:2000) ja leikkaukset (1:2000/1:500).

Alueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa. Kymenlaakson maakuntakaavassa 2040 kohde sijoittuu Puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueelle.

Kouvolan kaupungin tekninen lupajaosto ei myöntänyt haettua maa-aines- ja ympäristölupaa. Päätöksen mukaan Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen liitteenä 3 oleva lausunto on otettu huomioon ratkaisussa. Päätöksestä ei ilmene, että Puolustusvoimien liitteenä 4 oleva lausunto tai Metsähallituksen liitteenä 5 olevaa lausuntoa olisi huomioitu asian käsittelyssä.

III VAATIMUKSET

Kouvolan kaupungin teknisen lupajaoston päätös pitää kumota ja palauttaa asia valmisteluun.

Puolustusvoimille haettu maa-aineslain 4 §:n mukainen maa-aineslupa ja ympäristösuojelulain 39 §:n mukainen ympäristölupa tulee myöntää.

IV PERUSTEET

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan maa-ainesten ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Puolustusvoimien hakemuksen mukaisessa käytössä ei ole kyse maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaisista rajoituksista. Puolustusvoimien hakemuksen mukaisella tavalla maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti. Toiminnasta ei aiheudu asutukselle haittaa eikä ympäristölle sellaista haittaa, joka voisi estää maa-aineksen käytön.

Kouvolan kaupunki on lupahakemusta käsitellessä pyytänyt lausunnon Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta. ELY-keskus on 22.8.2025 päivätyssä lausunnossa todennut, että ottamisalueeseen ei liity maa-aineslain 3 §:n 1 momentin tarkoittamia merkittäviä geologisia muodostumia tai maisemallisia erityisarvoja. Ottamisalueella tai sen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita, suojelusuunnitelmien kohteita tai Natura 2000 -alueita. Toiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle.

ELY-keskuksen lausunnossa todetaan, että hakemukseen ei sisälly

luontoselvitystä alueelta. Lausunnon mukaan ”melko läheltä aluetta on joitain havaintoja Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttävästä kirjoverkkoperhosesta ja sen esiintyminen myös hakemuksen kohteena olevan maa-ainesten ottoalueen laajennusalueella on mahdollista”. Lausunnon mukaan laji on Kaakkois-Suomen alueella tyypillinen ja melko yleinen. Lausunnon mukaan EU:n tiukkaa suojelua edellyttävien lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 78 §:n mukaan kiellettyä. Lausunnon mukaan lisäksi lajin yksilöt ovat rauhoitettuja valtioneuvoston asetuksen luonnonsuojelusta (1066/2023) 6 §:n nojalla. Lausunnon mukaan alueella on syytä tehdä luontoselvitys ennen luvan myöntämistä nykyisen ottoalueen laajentamiseen.

Puolustusvoimat on antanut pyynnöstä oman lausuntonsa asiasta 26.8.2025. Puolustusvoimat on lausunnossaan tuonut ilmi, että Metsähallitus vastaa luonnonsuojelutehtävistä Puolustusvoimien käyttöön vuokratuilla alueilla. Puolustusvoimien Metsähallitukselta saaman tiedon mukaan maa-aineksen ottoon tarkoitettu alue ei löydy tietoa suojelua edellyttävistä lajeista. Maa-aineksen ottoon tarkoitettu alue on Puolustusvoimien käytössä olevaa harjoitus- ja ampumakenttäaluetta sekä sijaitsee ammuntojen maalialueella. Alue sijaitsee keskeisellä sijainnilla Puolustusvoimien eri toimintojen kannalta, jonka takia Puolustusvoimille ei saa aiheutua rajoitteita alueen käyttöön. Edellä esitettyyn perustuen Vääräharjun alueella ei ole tarpeen tehdä luontoselvitystä.

Puolustusvoimien hakemusta on täydennetty 28.11.2025 toimittamalla Kouvolan kaupungille liite maanomistajan suostumukseen, jonka mukaan Metsähallitukselle ei suostumuksen arvioinnin yhteydessä ole tullut esiin seikkoja, joiden perusteella suunniteltu toiminta aiheuttaisi olennaisia muutoksia vallitseviin ympäristön- ja luonnonolosuhteisiin. Toiminnan kohdistuminen jo aiemmin avattuun sora-alueeseen edistää resurssitehokkuutta ja vähentää tarvetta uusien alueiden avaamiseen, kuten maa-aineslain 3 §:n 4 momentti edellyttää.

Kouvolan kaupungin teknisen jaoston päätöksen mukaan Puolustusvoimien maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta puuttuu luontoselvitys, joten hakemus on siltä osin puutteellinen. Alueelle tulee tehdä luontoselvitys, jotta lupa voidaan myöntää.

Valtioneuvoston asetuksessa maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1 § (maa-aineslupan hakeminen) ja 2 §:ssä (ottamissuunnitelma) määritellään maa-aineslupahakemukseen sisällytettävät tiedot.

Asetuksen 1 §:n 3 momentin mukaan hakemuksessa on esitettävä,

elleivät ne jo sisälly ottamissuunnitelmaan, tarvittavassa laajuudessa seuraavat tiedot:

- 1) hakija, tämän yhteystiedot sekä ottamisalueen sijaintipaikka ja kiinteistötiedot;
- 2) selvitys hakijan hallintaoikeudesta ottamispaikkaan tai maanomistajan antama kirjallinen suostumus luvan hakemiseen;
- 3) ajan tasalla oleva yleiskartta ja mittakaavaltaan vähintään 1:20 000 kartta, josta ilmenevät ottamisalueen sijainti ja rajat sekä ottamisalueen sisältävään kiinteistöön rajoittuvat kiinteistöt;
- 4) ottamisalueen ja sen ympäristön kaavoitustilanne;
- 5) pohjaveden pinnan ylin korkeustaso;
- 6) selvitys otettavan maa-aineksen laadusta ja kokonaismäärästä, käytötarkoituksesta, vuotuisesta ottamismäärästä, ottamisalueen rajauksesta ja pinta-alasta, kaivausten ja leikkausten syvyydestä ja muodosta sekä ottamisajasta.

Valtioneuvoston asetuksessa maa-ainesten ottamisesta 1 §:n 4 momentin mukaan, jos hankkeen yhteydessä on laadittava ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) mukainen ympäristövaikutusten arviointiselostus tai luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:ssä tarkoitettu arviointi, on nämä liitettävä hakemukseen.

Asetuksen 1 §:n mukaan ottamissuunnitelmaan kuuluvat selostus ja sitä täydentävät kartat ja piirroksat.

Ottamissuunnitelmassa on osoitettava maa-aineslain 11 §:n 2 momentissa ja tarvittaessa myös sanotun pykälän 3 momentissa tarkoitetut seikat ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitetut selvitykset alueen luonnonolosuhteista ja hankkeen ympäristövaikutuksista.

Ottamissuunnitelmaan kuuluva selostus sisältää 1 §:n 3 momentissa lueteltujen asioiden lisäksi tarvittavassa laajuudessa seuraavat asiat:

- 1) ottamiseen ja siihen liittyviin toimintoihin tarvittavan alueen kuvaus, ottamiseen liittyvän liikenteen järjestäminen, ottamistoiminnassa käytettävät koneet, laitteet ja niiden sijoitus sekä polttoaineiden varastointi ja tankkauspaikat, aineksen vesiseulontalaitokset sekä alustava selvitys sivukiven määrästä ja loppusijoituspaikasta;
- 2) selvitys ottamisalueen ja sen ympäristön pohjavesiolosuhteista ja pohjaveden havaintopaikoista sekä tiedot alueen läheisyydessä sijaitsevista talousvesikaivoista, pohjavedenottoamoista ja niiden mahdollisista suojavaikutuksista ja suoja-alamääräyksistä;

- 3) meren tai vesistön rantavyöhykkeelle sijoittuvan ottamisalueen osalta perustelut sijoittaa toiminta rantavyöhykkeelle sekä selvitys otto-toiminnan vaikutuksista rantaluontoon ja -maisemaan;
- 4) selvitys ympäristöhaittojen vähentämiseksi suunnitelluista toimenpiteistä, arvio toimintaan liittyvistä riskeistä, onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista sekä suunnitelma toiminnan ympäristövaikutusten tarkkailusta;
- 5) ottamisalueen jälkihoito ja arvio jälkihoitokustannuksista ja, mikäli mahdollista, alueen myöhempi käyttö.

Ottamissuunnitelmaan tulee liittää suunnitelmakartat ja leikkauspiirrokset, joista ilmenevät ottamisalueen nykytilanne ja tuleva lopputilanne sekä ottamistoiminnan eteneminen ja mahdollinen vaiheistus.

Suunnitelmasta on käytävä ilmi, mihin selvitykseen tai aineistoon taikka arviointimenetelmään annetut tiedot perustuvat.

Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta katsoo, että kaupungin vaatimus luontoselvityksen tekemisestä on sellaisenaan la-
kiin/asetukseen perustumaton ja hakemus ei ole puutteellinen siten, että se estäisi hakemuksen hyväksymisen. Edellä mainittu luontoselvitys sen vuoksi, että ELY-keskus lausuu, että melko läheltä aluetta on joitakin havaintoja Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttävästä kirjo-verkkoperhosesta ja sen esiintyminen myös hakemuksen kohteena olevan maa-ainesten ottoalueen laajennusalueella on mahdollista, ei ole vaatimuksena maa-aineslupahakemuksessa eikä ottamissuunnitelmassa. Kaupungin päätöksessään esittämä vaatimus luontoselvityksen tekemisestä on perustunut ELY-keskuksen väitteenomaiseen yleiseen lausuntoon. Tekninen jaosto on päätöksessään todennut ELY-keskuksen lausuntoon perustuen, että melko läheltä ko. aluetta on tehty joitakin kirjo-verkkoperhoshavaintoja. Kirjo-verkkoperhosen esiintymisestä ei ole tarkempaa tietoa päätöksessä tai ELY-keskuksen lausunnossa eikä tietoa siitä, että mihin tietoon havainnot perustuvat. Siten kaupungin vaatimusta selvittää kirjo-verkkoperhosen esiintymistä ei voi pitää perusteltuna epäselvän havaintotietojen lukumäärän ja etäisyyden perusteella. Kun ympäristösuojelulain 39 §:n edellyttää, että hakemuksen laatijalla on oltava riittävä asiantuntemus ja hakemuksesta on käytävä tarvittaessa ilmi, mihin aineistoon ja laskenta-, tutkimus- tai arviointimenetelmään annetut tiedot perustuvat, esittää Puolustusvoimat vastaavasti kysymyksen siitä mihin yksityiskohtaiseen selvitykseen ja asiantuntemukseen ELY-keskuksen lausunto kirjo-verkkoperhosen esiintymismahdollisuuksista perustuu. Puolustusvoimien lakisääteistä toimintaa ei voi estää väitteisiin perustuen.

Muutoksenhaun alaisen päätöksen mukaan ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvillääolovelvollisuus). Muutoksenhaun mukaisen päätöksen mukaan ottotoiminnan kaikista vaikutuksista selvillä olo vaatii luontoselvityksen tekoa.

Vastaavasti muutoksenhaun alaisen päätöksen mukaan maa-aineslain 5 §:n 2 momentin mukaan ottamissuunnitelmaa laadittaessa on tarvittavassa laajuudessa selvitettävä vallitsevat luonnonolosuhteet, ainesten määrä ja laatu sekä hankkeen vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin.

Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunnan näkemyksen mukaan Puolustusvoimien hakemuksessa esitetyt selvitykset ja vaikutusten arvioinnit sisältäen Metsähallituksen lausunnon soran ottamisen vaikutuksista ympäristö- ja luonto-olosuhteisiin, tulee riittää tarvittavaksi maa-aineslain 5 §:n 2 momentin mukaiseksi selvitykseksi jo ilman luontoselvitystä. Hakemus täyttää myös ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaisen selvillääolovelvollisuuden. Metsähallituksen 28.11.2025 antamassa lausunnossa todetaan, että suunniteltu toiminta ei aiheuta olennaisia muutoksia vallitseviin ympäristö- ja luonnonolosuhteisiin. Lisäksi Metsähallitus on selvityksessään todennut, että toiminnan kohdistuessa jo aiemmin avattuun sora-alueeseen edistää resurssitehokkuutta ja vähentää tarvetta uusien alueiden avaamiseen. Puolustusvoimien hakemuksessa Kouvolan Vääränharjun maa-aineksenottoon on selvitetty maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisesti ottamispaikan sijaintia ja sen vaikutuksia ympäristöön.

Puolustusvoimien ja Metsähallituksen välisen puitesopimuksen mukaan Metsähallitus maanomistajana vastaa luonnonsuojelutehtävistä Puolustusvoimien alueilla. Kuitenkin toiminta sovitetaan yhteen Puolustusvoimien tavoitteiden kanssa siten, etteivät Puolustusvoimien toimintamahdollisuudet heikenny tai vaarannu. Puolustusvoimien ja Metsähallituksen puitesopimuksen mukaan Puolustusvoimat hoitaa maa-ainesten oton suunnittelun ja luvat kohteissa, joissa vain Puolustusvoimat käyttää maa-aineksia ja hankkii toimintaansa tarvittavat viranomaisluvut. Koska Metsähallitus vastaa luonnonsuojelutehtävistä Puolustusvoimien alueella, on ympäristö- ja luonnonolosuhteita selvitetty Metsähallitukselta ympäristönsuojelulain (527/2014) 49 §:n ja 11 §:n huomioimiseksi.

Hallintolain (434/2003) 45 §:n mukaan päätös on perusteltava. Kouvolan kaupungin teknisen jaoston päätöksestä ilmenee, että päätöksenteossa on huomioitu Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunto. Puo-

lustusvoimille on annettu mahdollisuus antaa lausuntonsa asiasta, mutta päätöksen mukaisesti Puolustusvoimien tai myöhemmin Metsähallituksen lausuntoa ei olisi huomioitu asian käsittelyssä. Päätöksenteossa on myös puhtaasti sovellettu vain ympäristölainsäädäntöä eikä ole huomioitu puolustusvoimista annettua lakia (551/2007) tai alueidenkäyttölakia (132/1999). Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunnan näkemyksen mukaan, Kouvolan kaupunki ei ole toiminut päätöksenteossa hallintolain 6 §:n mukaisesti puolueettomasti, vaan perustanut päätöksensä vain ELY-keskuksen lausuntoon.

Kouvolan kaupungin muutoksenhaun alainen päätös ei voi perustua ELY-keskuksen täsmentymättömään, väitteenomaiseen lausuntoon mahdollisuudesta kirjoverkkoperhosen esiintymistä lähiympäristössä. Kouvolan kaupungin teknisellä lautakunnalla on asiassa harkintavaltaa, mutta Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunnan näkemyksen mukaan kyseissä tapauksessa harkintavalta on ylitetty siten, että tehdyn hallintopäätöksen lopputulema on Puolustusvoimien lakisääteisten tehtävien ylläpitämisten kannalta kohtuuton.

Puolustusvoimien tehtävät ja alueiden käytön suunnittelu

Puolustusvoimien tehtävänä on puolustusvoimista annetun lain mukaisesti Suomen sotilaallinen puolustaminen, mihin kuuluu muun muassa sotilaskoulutuksen antaminen. Euroopan turvallisuusympäristössä tapahtunut muutos on korostanut Suomen tarvetta ylläpitää ja kehittää puolustuskykyään kaikissa olosuhteissa sekä turvata toimintaedellytykset maanpuolustuskäyttöön varatuilla alueilla. Puolustusvoimien alueilla olevan infrastruktuurin toimivuus on kriittistä Suomen sotilaallisen puolustusvalmiuden varmistamiseksi. Puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat alueet ovat valtion omistuksessa, jotka on vuokrattu Puolustusvoimien käyttöön pääsääntöisesti Metsähallitukselta. Puolustusvoimien on välttämätöntä saada käyttää vuokra-alueitaan Puolustusvoimien lakisääteisten tehtävien toteuttamisessa.

Puolustusvoimilla on käytössään alle 1 % Suomen pinta-alasta, mutta näillä Puolustusvoimien käyttöön vuokratuilla maa- ja vesialueilla sijaitsee useita laajoja suojelualueita sekä luonnonsuojelullisesti tärkeitä kohteita. Puolustusvoimien on tarve käyttää vuokra-alueitaan sotilaskoulutuksessa esimerkiksi ampumatoimintaan, rakentamiseen, linnoittamiseen sekä tiestöön, mikä ei välttämättä ole suojeltavien kohteiden alueilla mahdollista. Turvallisuustilanteen muutoksesta johtuen Puolustusvoimien käytössä olevilla alueilla harjoitusvuorokausien määrät, ampumatoiminta sekä alueiden käyttöasteet ovat lisääntyneet viimeisten vuosien aikana. Puolustusvoimien alueilla ei voida valtakunnallisesti

tarkasteltuna merkittävästi lisätä suojeltujen alueiden ja lajien määrää. Osalla käytössä olevista alueista ei voida lisätä ollenkaan luonnonsuojelusta aiheutuvia rajoituksia. Puolustusvoimat ottaa huomioon alueillaan sijaitsevat luonnonsuojelukohteet toimintansa suunnittelussa luonnonsuojelulain mukaisesti.

Alueidenkäyttölain 4 a §:ssä on säädetty, että alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden ja rajavalvonnan, väestönsuojelun sekä huoltovarmuuden edellyttämät kehittämistarpeet ja varmistettava, ettei niistä vastaavien tahojen toimintamahdollisuuksia heikennetä. Alueidenkäyttölain hallituksen esityksessä (HE 253/2018) on 4 a §:ää koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa todettu, että Puolustusvoimien turvattavat kehittämistarpeet voisivat liittyä aluevalvonnan, varuskuntien, harjoitusalueiden, varikoiden tai muiden Puolustusvoimien toimintojen järjestämiseen. Puolustusvoimien julkiset alueet varataan Puolustusvoimien käyttöön maakuntakaavoissa. Alueella voimassa olevassa Kymenlaakson maakuntakaavassa 2040 ottamisalue sijoittuu Puolustusvoimien pysyvään käyttöön varatulle alueelle. Maakuntakaavassa alueet luonnonsuojelua varten on varattu omalla merkinnällään. Puolustusvoimien alueita ei kaavoiteta yleiskaavoissa tai asemakaavoissa, koska Puolustusvoimien alueiden tarkat sijainnit ja käyttötarkoitukset eivät ole usein kokonaisuutena julkista tietoa. Puolustusvoimat suunnittelee alueidensa käyttöä Puolustusvoimien toiminta- ja kehittämismahdollisuuksien varmistamiseksi pysyvässä käytössään oleville alueille. Puolustusvoimien lähtökohtana alueiden suunnittelussa on, että Puolustusvoimien käytössä olevia alueita voidaan käyttää maanpuolustustarkoituksiin.

Puolustusvoimat suunnittelee alueidensa käytön siten, että toimintaa ja sen kehittämistä ei rajoiteta ulkopuolisten toimesta. Puolustusvoimat ei näe mahdollisena tehdä luontoselvityksiä Puolustusvoimien tehtävien kannalta sellaisissa kohteissa, joissa olisi välttämätöntä hakea suoje luun poikkeusta yleistä turvallisuutta koskevista syistä luonnonsuojelulain 83 §:n perusteella Lupa- ja valvontavirastolta. Poikkeuksen hakumenettelyssä kuluva aika on riski Puolustusvoimien toimintavalmiudelle. Puolustusvoimille ei ole lisäksi varmuutta siitä, että Lupa- ja Valvontavirasto myöntää poikkeuksen yleistä turvallisuutta koskevista syistä luontoselvityksessä mahdollisesti havaittavan lajin suojelusta. Puolustusvoimille aiheutuisi mahdollisesti luontoselvityksen pohjalta peruuttamattomia rajoitteita kyseisen alueen tarkoituksenmukaiseen käyttöön puolustusvoimista annetun lain 1 §:ssä tarkoitettujen tehtävien toteuttamiselle. Luontoselvityksessä havaittavan lajin esiintymisestä aiheutuisi se, että Karjalan prikaati ei pystyisi jatkamaan koulutustehtäväänsä ja toimintaansa suunnitelmiensa mukaisesti. Luontoselvityksestä voi

aiheutua rajoitteita laissa määriteltyjen tehtävien toteuttamiseen eikä pelkästään siihen, että alueella ei saada lupaa maa-aineksenottoon.

Puolustusvoimien lähtökohtana on se, että Puolustusvoimien käyttöön valtiolta vuokrattuja alueita käytetään Puolustusvoimien tehtävien vaatimaan toimintaan. Sotilaskoulutuksen antamiseksi on Puolustusvoimien järjestettävä käyttöönsä alueet, missä toteutetaan koulutukseen liittyvät toiminnot. Puolustusvoimat suunnittelee toiminnot alueellaan siten, että koulutustoiminnan toteuttaminen on mahdollista. Puolustusvoimilla on rajallisesti alueita käytössään koulutustoiminnan toteuttamiseen. Koulutukseen liittyvät toiminnot on tarkoitus toteuttaa Puolustusvoimien käyttöön vuokratuilla alueilla. Puolustusvoimien alueiden laajentaminen perustuu pääosin Metsähallituksen toimesta tehtyihin vapaaehtoihin kauppoihin, minkä takia alueiden laajentaminen on hidasta tai hankinnat eivät välttämättä toteudu ollenkaan. Puolustusvoimat ei voi laajentaa käytössä olevia alueitaan tai lunastaa uusia alueita sillä perusteella, että Puolustusvoimat ei saa käyttää nykyisiä alueitaan esimerkiksi luonnonsuojelukohteiden takia. Puolustusvoimien ei ole mahdollista siirtää toimintaansa ja luopua luonnonsuojelurajoitteita sisältävistä vuokra-alueista, koska luonnonsuojelukohteita sijaitsee esimerkiksi keskellä ampuma- ja harjoitusalueita.

Perustuen edellä esitettyyn, ei luontoselvityksiä voida tehdä lisää valtakunnallisesti tarkasteltuna sellaisissa sijainneissa, joiden säilyttäminen ilman rajoitteita on kriittistä Puolustusvoimien toiminnan kannalta. Karjalan prikaatin käytössä oleva muutoksenhaun alaisen päätöksen kohteena oleva alue, on tällainen alue. Puolustusvoimien alueiden käyttö tarkoitus on maanpuolustus, joka on vahva oikeushyvä.

Maa-aineksen käyttö Puolustusvoimien tehtävien toteuttamisessa

Puolustusvoimien on tarpeen käyttää maa-ainesta Puolustusvoimien lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen Suomen sotilaallisen puolustuksen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Puolustusvoimat käyttää maa-ainesta varuskunnan ja harjoitusalueiden infrastruktuurin ylläpitoon, kuten tiestöön sekä ampuma-alueisiin, sekä turvallisuuteen ja valmiuteen liittyvien kohteiden rakentamiseen. Maa-ainesta käytetään Puolustusvoimien joukkojen koulutuksen järjestämisen sekä materiaalin varustamisen kannalta välttämättömissä rakennushankkeissa, kuten maanpuolustukseen liittyvien tilapäisten ja pysyvien suojarakenteiden rakentamisessa sekä poikkeusolojen tarpeisiin perustuvaan rakentamiseen (esim. linnoitteet). Puolustusvoimien tarpeista lähtöisin oleva maa-aineksen käyttö maanpuolustusta ylläpitävään rakentamiseen on keskeinen osa Suomen kokonaisturvallisuutta.

Maa-aineksen tarve voi ilmetä äkillisesti valmiudellisista syistä johtuen. Varuskunta-alueella sijaitsevan maa-aineksen käyttö mahdollistaa nopean reagoinnin operatiivisiin muutoksiin, kuten valmiusrakentamisen tarpeisiin. Maa-aineksen ottaminen Puolustusvoimien käytössä olevilta alueilta varmistaa toimitusvarmuuden sekä toimituksen turvallisen toteutuksen huomioiden sen, että Puolustusvoimien toiminnassa käytettävän maa-aineksen määrä sekä tarkka ajankohta maa-aineksen tarpeelle ei ole välttämättä julkista tietoa. Kaupallisten maa-aineksen toimittajien varassa olemisella ei kyetä riittävän nopeasti reagoimaan Puolustusvoimien maa-aineksen käyttötarpeisiin. Käytettäessä valtion omistusta olevaa maa-ainesta, voidaan varautua valmiuslain 12 §:n mukaisesti tehtävien hoitamiseen poikkeusoloissa. Puolustusvoimien toimintaa suunnitellaan järjestelmällisesti ja pitkäkestoisesti tulevaisuuteen katsoen. Kuitenkin Puolustusvoimien on kyettävä nopeisiin muutoksiin tulevaisuuden uhkakuvien mukaan.

Maa-aineksen tarve on jatkuvaa ja Puolustusvoimilla on tarpeen olla voimassa useita maa-aineksenottoon tarvittavia lupia käytössään olevilla vuokra-alueilla. Puolustusvoimat on tehnyt Metsähallituksen kanssa sopimuksen maa-aineksen ottamisesta. Maa-aineksen saatavuus omilta alueilta mahdollistaa harjoitus- ja rakennustarpeiden täyttämisen tehokkaasti ja turvallisesti mikä tukee sekä päivittäistä toimintaa että poikkeusoloihin varautumista.

Karjalan prikaatin alueet sijaitsevat Kaakkois-Suomessa itärajan tuntumassa, jonka takia valmiuteen ja varautumiseen liittyvät asiat ovat tärkeää huomioida kaikessa alueen käytössä. Karjalan prikaatissa annettavassa sotilaskoulutuksessa on tarpeen käyttää maa-ainesta käytössä tarvittavan infrastruktuurin ylläpitämiseen kuten tiestöön. Karjalan prikaatin alueella on käytössä n. 350 km ylläpidettävää soratietä. Lisäksi maa-ainesta tarvitaan esimerkiksi meluhaittaa vähentävään ja turvallisuutta lisäävien vallitusten ylläpitoon ympäristöluvassa määriteltyjen vaatimusten mukaisesti. Maa-aineksenottoalueella ja sen välittömässä läheisyydessä suoritetaan sotilaskoulutusta. Karjalan prikaatissa on käytössä oma maansiirtoon tarkoitettu kalusto pioneerien kouluttamiseen. Pioneerien kouluttamisessa tarvitaan maa-ainesta esimerkiksi tiestön rakentamisen ja linnoitustöiden kouluttamiseen. Maa-aineksenottoalueen reunassa sijaitsee koulutuspaikka (kokeilutie), jossa pioneerien toimesta tie rakennetaan useita kertoja vuodessa uudelleen ja sen rakentamisessa käytetään maa-ainesta. Maa-aineksenottoalueella sijaitsee panssari- ja tela-ajoneuvojen sekä muiden maastoajoneuvojen harjoitusmaastoa. Maa-aineksenottoalueen lähistöllä voidaan suorittaa maastoammuntoja, kun maa-aineksen otto ei ole käynnissä.

Alueidenkäytön suunnittelu ja maa-aineksen ottoon suunnitellun alueen sijainti

Alueidenkäyttölain 1 §:n mukaan tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästä kehitystä. Puolustusvoimien alueelle sijoittuvan maa-aineksen käyttö 20 vuotta käytössä olleelta maa-aineksenottoalueelta tukee ekologisesti ja taloudellisesti kestävästä kehitystä. Valtion kannalta on kustannustehokasta hyödyntää valtion omistuksessa olevaa maa-ainesta valtion rakennushankkeisiin. Lisäksi maa-aineksen kuljettaminen käyttökohteiden läheltä on ekologisempaa kuin Puolustusvoimien alueiden ulkopuolelta pitkien kuljetusmatkojen päästä hankitun maa-aineksen kuljettaminen Puolustusvoimien käyttöön. Koska maa-aineslupaa joka tapauksessa tarvitaan Puolustusvoimien alueella Puolustusvoimien toiminnassa, on ekologisesti kestävästä suunnitella käytettäväksi olemassa olevaa aluetta. Puolustusvoimat on ottanut huomioon ympäristö- ja luonnonsuojelulain maanottoalueen sijainnin suunnittelussa. Käyttämällä olemassa olevaa maa-aineksenottoaluetta ei tarvitse avata uusia maa-aineksenottoon tarkoitettuja alueita.

Karjalan prikaati on suunnitellut maa-aineksenottoapaikan sijainnin siten, että se ei rajoita Puolustusvoimien muuta toimintaa. Suunniteltu ottoalue sijoittuu varuskunnan lähialueella sijaitsevien maa-aineksen käyttökohteiden läheisyydessä. Puolustusvoimat on suunnitellut kehittävänä toimintaa ja rakentamista soranottoapaikan läheisyydessä. Karjalan prikaatin käytössä on rajallinen määrä aluetta eikä käytössä olevalla alueella ole muita maa-aineksen ottoon soveltuvia sijainteja. Puolustusvoimien oma toiminta rajoittaa maa-aineksenottoa varuskunta-alueella ja muilla alueilla on rajoituksia maalialueista, koulutustoiminnasta ja muusta alueen käytöstä johtuen. Pahkajärven alueen tiiviin koulutustoiminnan takia alueella ei ole tilaa maa-aineksenottoon ja esimerkiksi vanhoilla maalialueilla on vaarallista toimia räjähtämättömien ammuksien takia. Vääränharju sijaitsee sellaisella alueella, että ampumatoiminta ei jatkuvasti rajoita soranottoa alueella. Suunniteltu Vääränharjun maa-aineksenottoalue sijoittuu riittävälle etäisyydelle esimerkiksi räjähdevarastoista sekä raskaiden aseiden maalialueista.

V LOPUKSI

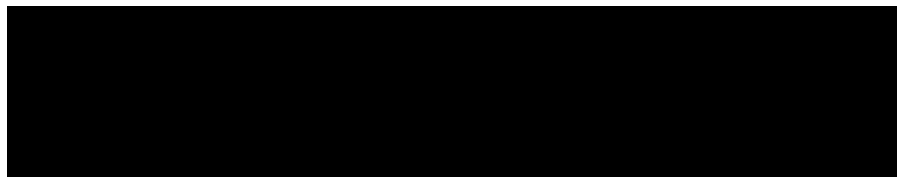
Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta toteaa, että kaupunki ei ole ottanut huomioon päätöksessään alueen olevan varattu Puolustusvoimien käyttöön. Puolustusvoimien on hoidettava alueellaan maanpuolustukseen kuuluvia lakisääteisiä tehtäviä. Puolustusvoimien logis-

tiikkalaitoksen esikunta katsoo tämän alueen pääkäyttötarkoituksen olevan laissa Puolustusvoimista määrättyjen tehtävien suorittaminen, koska Puolustusvoimilla on välttämätöntä toimia tällä alueella ja toimintoja ei voi siirtää muihin sijainteihin.

Alueella on nykyisellään voimassa oleva maa-aineisten ottamislupa, ja muutoksenhaun alaisella päätöksellä haetaan siihen pinta-alallisesti laajennusta. Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen näkemyksen mukaan pinta-alallisesti jo voimassa olevan soranottopaikan laajentaminen, ei sellaisenaan suuresti vaaranna tai muuta alueen luonnonsuojellista tilaa. Ottoalue on suurelta osin nyt jo ihmisen muokkaamaa aluetta, eikä alue ole luonnontilainen. Toiminnan päätyttyä ottoalue ennallistetaan, jolloin elinympäristöt palautuvat hiljalleen.

Puolustusvoimat ei voi teettää alueellaan luontoselvityksiä, sillä asiasta voi aiheutua rajoituksia laissa määrättyjen Puolustusvoimien tehtävien toteuttamiseen. ELY-keskuksen lausunto luontoselvityksen tekemisestä kirjoverkkoperhosen esiintymismahdollisuuksien vuoksi on väitteenvaarainen, eikä Kouvolan kaupunki voi viranomaisena antaa esitetylle väitteelle sellaista painoarvoa, että haettua lupaa ei myönnetä Puolustusvoimien lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi. Velvollisuus luontoselvityksen tekemiseen hakemuksen yhteydessä ei perustu lakiin tai asetukseen. Puolustusvoimien hakemus ja siinä esitetyt selvitykset ja analyysit riittävät täyttämään ympäristösuojelulain ja maa-aineslain mukaiset velvollisuuden selvittää vaikutukset luontoon ja ympäristöön.

Kouvolan kaupungin teknisellä lautakunnalla on asiassa harkintavaltaa, mutta Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunnan näkemyksen mukaan kyseissä tapauksessa harkintavalta on ylitetty siten, että tehdyn hallintopäätöksen lopputulema on Puolustusvoimien lakisääteisten tehtävien ylläpitämisten kannalta kohtuuton. Päätös on vastoin maanpuolustuksen etua ja eikä mahdollista Puolustusvoimien tehtävien hoitoa. Päätös tulee kumota.

**Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen
esikunta**
Henkilöstöosasto
TAMPERE

Valitus

14 (14)
BX6316
5919/10.02/2025

LIITTEET

Valituksenalainen päätös 6.5.2025
Puolustusvoimien maa-aines- ja ympäristölupahakemus 4.4.2025
ELY-keskuksen lausunto 22.8.2025
Puolustusvoimien lausunto 8.9.2025
Metsähallituksen lausunto 28.11.2025

JAKELU

TIEDOKSI